



BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

A készítmény neve: **SULTAN 50 SC**

A készítmény hatóanyaga: metazaklór

A metazaklór kémiai neve:

2-klór-*N*-(2,6-dimetilfenil)-*N*-(1*H*-pirazol-1-ilmetil)acetamid (Chemical Abstract - név),
2-klór-*N*-(pirazol-1-ilmetil)acet-2',6'-xilidin (IUPAC - név)

A metazaklór összegképlete, móltömege: C₁₄H₁₆ClN₃O, 277,8 g/mol

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: növényvédő szer ,gyomirtó szer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó cég neve: **Agan Chemical Manufacturers Ltd.**

Cím: Northern Industrial Zone, P.O.Box 262, Ashdod, Izrael

Vészhelyzeti telefon: 972-8-8515211

Fax: 972-8-6296848

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.

Telefon: (36) 1 439-2000

Fax: (36) 1 439-2009

E-mail: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-64-64, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EÜM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

2.2. Címkézési elemek:

EK-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

Xn



Ártalmas

N



Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 24 Bőrrel való érintkezés kerülendő

S 29/35 Csatornába engedni nem szabad. Az anyagot és edényzetét a megfelelő módon ártalmatlanítani kell.

S 46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/ csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni



S 61

Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap

2.3. Egyéb veszélyek:

Egészségkárosító veszély: Lenyelve ártalmatlan. Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Környezetkárosító veszély: Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Metazaklór CAS-szám: 67129-08-2 EU-szám: 266-583-0	41 — 45%	DSD:N, Xi;R43, 50/53 CLP: Skin Sens. 1 H317;Aquatic Acute 1 H400; Aquatic Chronic 1 H410

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel, R- és H-mondat, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R- és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal.

Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni, légzési nehézségek esetén mesterséges lélegeztetés szükséges. Forduljunk orvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget alaposan öblítsük ki bő vízzel. Öntudatlan sérültnek szájon át ne adjuk semmit. Azonnal hívjunk orvost.

Bőrrejtés esetén: A szennyezett ruházatot levétele után a bőrt vízzel és szappannal le kell mosni.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljunk szakorvoshoz.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvosnak: Nincs specifikus antidótum. A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát.

Az elsősegélynyújtó védelme: Megfelelő védelem szükséges, lásd 8. szakasz.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: kis tűz esetén: oltópor, vízpermet, oltóhab, vagy szén-dioxid

Az oltást védett helyről végezzük. A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtjük össze, és a hatósági előírásoknak megfelelően ártalmatlanítjuk. A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűtsük.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően



5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: szén-oxidok, sósavgáz, egyéb klór/klorid tartalmú vegyületek, nitrogén-oxidok

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

A tűz esetén a védőeszközök: védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

szükséges, lásd 8. szakasz

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Szállítsuk a készítményt és a göngyölegét – a nemzeti és a regionális előírásoknak megfelelően – a veszélyes anyagok gyűjtőhelyére. Ha a termék érintkezett a felszíni vizekkel, értesítsük az illetékes hatóságot.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: Kis mennyiségű termék kiömlésekor a kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, stb.) kell befedni, felitatni és megfelelő tartályba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a kifolyt anyagból folyadék formájában a lehető legtöbbet gyűjtsünk össze. Árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény permetének/gőzeinek belégzését, szembejutását és bőrre kerülését, véletlen lenyelését. A tárolóedényeket óvatosan kell nyitni és kezelni. Jól szellőző helyen dolgozzunk a készítménnyel. Gyermekek kezébe nem kerülhet.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: A készítményt hűvös, fagymentes, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, italtól, takarmánytól elkülönítve kell tárolni.

A tárolóedényzet anyaga: nagy sűrűségű, extrudált polietilén.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): gyomirtó hatású növényvédő szer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: nincs

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználásának munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a készítmény lenyelve ártalmas, szembejutva irritáció léphet fel, bőrrel érintkezve szenzibilizálhat, túlérzékenységet okozhat.

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- A készítmény kijuttatásához, permetezéséhez megfelelő védőfelszereléseket kell biztosítani.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- A munkaruhát használat után ki kell mosni.
- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- Légzésvédelem: megfelelő szellőzés esetén nem szükséges
- Bőrvédelem: védőruha, védőcsizma használata szükséges
- Kézvédelem: védőkesztyű használata szükséges
- Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc használata szükséges

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:



Halmazállapot: folyadék
Szín: szürke — bézs
Szag: termékre jellemző, gyenge aromás

9.2. Egyéb információk:

Forráspont: kb. 100°C
Sűrűség: 1,14 g/cm³ (20°C -on)
Gőznyomás (metazaklór): 0,093 mPa (20 °C -on)
Molekulatömeg (metazaklór): 277,8
Oldhatóság vízben: oldódik
LogP_{oktanol/víz} (metazaklór): 2,13
Gyúlékonyság: nem gyúlékony
Robbanási tulajdonságok: nem robban
Oxidáló tulajdonság: nem oxidál

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: Közönséges körülmények között stabil készítmény.

10.2. Veszélyes bomlástermékek: termikus bomláskor szén-oxidok, nitrogén-oxidok és klorid-tartalmú vegyületek képződnek (hidrogén-klorid)

10.4. Nem összeférhető anyagok: oxidáló anyagok, savak, bázisok

10.5. A veszélyes reakciók lehetősége: Veszélyes polimerizáció nem következik be.

11. Toxikológiai adatok**11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:****A készítményre vonatkozó toxikológiai adatok:**

Akut toxicitás: orális: LD₅₀ (nőstény patkány): 1234 mg/ttkg
dermális: LD₅₀ (patkány): > 4000 mg/ttkg
inhalációs: LC₅₀ (nyúl): > 3,99 mg/l, 4 óra, (maximális elérhető koncentráció)

Bőrirritáció: nem irritál (nyúl)

Szemirritáció: kevésbé irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: szenzibilizál (tengeri malac)

A metazaklórra vonatkozó toxikológiai adatok:

Krónikus toxicitás: NOEL (patkány, 18 hónap): 3,5 mg/ttkg/nap; NOEL (kutya, 6 hónap): 8 mg/ttkg/nap
ADI: 0,08 mg/ttkg/nap

Rákkeltő hatás: EPA: besorolása nincs
EU,IARC: besorolása nincs

Mutagenitás: nem mutagén

Teratogenitás: NOEL (patkány) (maternális): 150 mg/ttkg/nap
(magzati): 450 mg/ttkg/nap
NOEL (nyúl) (maternális): 250 mg/ttkg/nap

12. Ökológiai információk**12.1 Toxicitás:****A készítményre vonatkozó adatok:**

Haltoxicitás: LC₅₀ (szivárványos pisztráng, 96 óra): 7,34 mg/l

Daphnia: EC₅₀ (Daphia magna, 48 óra): 67,8 mg/l

Alga: EC₅₀ (Desmodesmus subspicatus, 72 óra): 0,0437 mg/l

Méh: LD₅₀ orális és kontakt > 100 µg/méh - nem toxikus

Az adatok alapján készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre (EC₅₀: < 1 mg/l).

Stabilitás/lebonthatóság: elsősorban mikroorganizmusok segítségével bomlik le; t_{1/2}: 3 – 21 nap (talaj)

A metazaklórra vonatkozó adatok:

Mobilitás: talaj — nem mobilis

Stabilitás/lebonthatóság: elsősorban mikroorganizmusok segítségével bomlik le; t_{1/2}: 3 – 9 nap (talaj)



Haltotoxicitás:	LC ₅₀ (szivárványos pisztráng, 96 óra): 4 mg/l
	LC ₅₀ (ponty): 15 mg/l
Daphnia:	EC ₅₀ (Daphia magna, 48 óra): 22 mg/l
Alga:	EC ₅₀ (Chlorella fusca, 96 óra): 1,63 mg/l
Madarak:	LD ₅₀ (virginiai fűrj): > 2000 mg/ttkg
	LC ₅₀ (virginiai fűrj): > 5620 mg/ttkg
	LC ₅₀ (tőkés réce): > 5620 mg/ttkg

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

- **Azonosítószám (UN-szám): 3082**
- Az áru megjelölése: környezetre veszélyes, folyékony anyag, m.n.n. (41 % metazaklór)
- Csomagolási csoport: III
- Veszélyességi bárca száma: 9
- Veszélyt jelölő szám: 90

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.



16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R és H-mondatok:

R 43	Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 50/53	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó károsodást okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Aquatic Chronic: hosszútávú veszélyt jelent a vízi környezetre.

Aquatic Acute: veszélyt jelent a vízi környezetre-akut

Skin Sens.:Bőr szenzibilizáció

Alkalmazási terület: gyomirtószer

A biztonsági adatlap a gyártó H-0191 (készült:2008.06.03) számú adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Készült: 2012. január 18.

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

Kereskedelmi név: **COMMAND® 48 EC**
 Kiszerezés: coax flakon (0,2 és 1 literes kiszerezésben)
 Felhasználása: gyomirtó szer, kizárólag foglalkozásszerű felhasználásra
 Gyártó/ Beszállító: **FMC CHEMICAL**
 cím: Boulevard de la Plaine 9/3, 1050 Brussels, Belgium
 telefon: +32 2 6459584
 fax: +32 2 6459655
 e-mail: msdsinfo@fmc.com
 Forgalmazó: **Magyar Kwizda Kft.**
 cím: 1138 Budapest, Váci út 135-139. C.ép.
 telefon: +36 1 224 7300 fax: +36 1 212 0873
 e-mail: kwizda@kwizda.hu
 honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: **06 1 476 6464**; Éjjel-nappal elérhető, ingyenesen hívható: **06 80 20 11 99**

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

EK-veszélyjel: Xn Ártalmas
N Környezeti veszély



A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

- R 10 Kis mértékben tűzveszélyes**
R 20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas
R 36/37 Szemizgató hatású, izgatja a légutakat
R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
R 66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja






Fizikai-kémiai veszély: A készítmény kis mértékben tűzveszélyes. Lobbanáspontja 51,6°C.

Egészségkárosító veszély: A készítmény belélegezve és lenyelve ártalmas, aspiráció esetén tüdőkárosodást okozhat. Szemizgató hatású és izgatja a légutakat. A készítménnyel történt vizsgálatok alapján szenzibilizáló hatású. Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat. Ismételt vagy hosszantartó expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.

Környezetkárosító veszély: A készítmény mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat. Akadályozzuk meg a készítmény felszíni vizekbe, talajvízbe és közcatornába kerülését.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Kémiai leírás: klomazon és oldószer nafta alapú gyomirtószer

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondat
Klomazon CAS-szám: 81777-89-1 EU-szám: –	46,36%	 Xn R 20/22-52 * (gyártó)
Szolvens nafta (ásványolaj) ¹ CAS-szám: 64742-95-6 EU-szám: 265-199-0	41,14%	 Xn R 65 (EK besorolás)
		 Xn  N R 10-37-51/53-65-66-67 (gyártó)
Kálcium-dodecilbenzolszulfonát CAS-szám: 26264-06-2 EU-szám: 247-557-8	< 5%	 Xi R 36/38 * (gyártó)

* Nem osztályozott anyag lásd: a 67/548/EGK irányelv I. számú melléklete, ill. a 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet

¹ Szolvens nafta (ásványolaj), könnyű aromás (Aromás párlatok desztillációjával kapott bonyolult összetételű szénhidrogén elegy. Túlnyomóan C8 és C10 közötti szénatomszámú aromás szénhidrogéneket tartalmaz. Forráspont tartomány: 135°C - 210°C. A karcinogénként és mutagénként való osztályozást nem kell alkalmazni, az anyag 0,1 tömegszázaléknál kevesebb benzolt (EINECS-szám: 200-753-7) tartalmaz.

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek és R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni, meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel azonnal alaposan le kell mosni. Bőrtünetek (bőrpír, allergiás reakció) jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencsét távolítsuk el. Tartós irritáció esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Ne hánytassunk az aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) veszélye miatt. Öblítsük ki a sérült szájüregét vízzel, és itassunk vele 1-2 pohár vizet. Azonnal hívjunk orvost. Öntudatlan sérültnek ne adagoljunk semmit szájon keresztül.

Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre és helyezzük nyugalomba. Rosszullét esetén forduljunk orvoshoz.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: szén-dioxid, oltóhab, oltópor; a megfelelő oltóanyagot a környezetben égő anyagok alapján kell megválasztani.

Egyéb okokból nem megengedett oltóanyag: vízpermet, vízszugár; a készítmény veszélyt jelent a környezetre – ne hígítsuk.

Veszélyes égéstermékek: szén-dioxid, szén-monoxid; egyéb mérgező anyagok felszabadulása nem zárható ki. Robbanékony gőz-levegő elegy keletkezhet.

Speciális tűzoltási előírás: Határoljuk el a tűz területét és távolítsuk el a védőöltözettel nem rendelkező személyeket. Kerüljük el a felszabaduló gázok/gőzök belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk. A szennyezett oltóanyagot ne engedjük a közcsatornába, illetve a környezetbe.

A tűz esetén használatos védőeszközök: Teljes védőöltözet (vegyi anyagoknak ellenálló védőruházat) és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Kerüljük el a készítmény szembejutását, bőrrel való érintkezését és gőzeinek belélegzését. Személyi védőfelszerelés viselése szükséges (lásd 8. pont). A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett személyek tartózkodhatnak. A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.

Kiömlés esetén: Használjunk védőfelszerelést a kiömlött termék összegyűjtésekor. A kiömlött készítményt inert, nem gyúlékony folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, vermikulit, föld) kell befedni és felitatni. A beszennyezett terület tisztításához használjunk metanolban oldott kálium-hidroxidot (20%-os oldat). Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután sok vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

Környezetvédelem: A készítményt, illetve a szennyezett abszorbenst a közcatornába, élővizetekbe, talajba engedni nem szabad. Ha a készítmény élővizetekbe, talajba jut, értesítsük az illetékes hatóságokat. A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződött hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni.

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. A készítménnyel történő munkavégzéskor viseljünk személyi védőfelszerelést. Munkavégzés alatt étkezni és dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges. Az elszennyeződött ruházatot azonnal le kell cserélni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani.

Tárolás: A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz, közvetlen napfénytől védett helyen tároljuk. Megfelelő jelöléssel ellátott edényben tárolható. Tartsuk távol mindenfajta tűz- és hőforrástól. Gyermek számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.
- A munkaruhát különítsük el és kezeljük külön a hétköznapi ruházattól.

Személyi védőfelszerelések:

Légzésvédelem: Rendeltetésszerű felhasználás esetén nem szükséges. Elégtelen szellőzés esetén gondoskodni kell a megfelelő légzésvédelemről (védőmaszk, speciális szűrővel ellátott védőálarc).

Kézvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőkesztyű (pl. nitrilgumi, neoprén) viselése szükséges.

Szemvédelem: Jól záródó védőszemüveg szükséges.

Bőrvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőruha (Hypalon, Tyvek, Saranex, PVC, stb.) és védőlábbeli viselése szükséges nagy mennyiségű készítménnyel történő munkavégzés esetén.

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

A készítmény nem tartalmaz olyan komponenst, amelyre vonatkozólag foglalkozási expozíciós határértéket állapítottak meg.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	szalmasárga
Szag:	aromás
pH (1%-os vizes oldat):	5,91
Lobbanáspont:	51,6°C
Gyulladási hőmérséklet:	nincs adat
Sűrűség (20°C):	1,025 g/cm ³
Oldhatóság vízben:	emulziót képez
Kinematikai viszkozitás (40°C-on):	nincs adat

10. Stabilitás és reakciókészség

Általános munkakörülmények (normál hőmérséklet-, és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

Elkerülendő körülmények: gyújtóforrás, magas hőmérséklet

Elkerülendő anyagok: nem ismert

Veszélyes bomlástermékek: égés vagy termikus bomlás során az alábbi anyagok képződhetnek: szén-oxidok, hidrogén-klorid, nitrogén-oxidok és klór

11. Toxikológiai információk

A termék toxikológiai megítélése a termékre vonatkozó toxikológiai adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

Akut toxicitás:

LC ₅₀ (inhalációs/4 óra, patkány):	4,59 mg/l
LD ₅₀ (dermális, nyúl):	>2000 mg/kg
LD ₅₀ (orális, patkány):	1406 mg/kg

A készítménnyel történt vizsgálatok alapján:

Belélegezve és lenyelve ártalmatlan. Lenyelve tüdőkárosodást okozhat.

Irritálja a légzőrendszert és a szemet.

Szenzibilizáció: bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat.

Az ismételt bőrrel való érintkezés bőrszárazságot, bőrbepedezést okozhat.

12. Ökológiai információk

Körültekintő munkavégzéssel el kell kerülni a készítmény és a belőle származó hulladék környezetbe (élővizek, talaj) jutását.

A készítmény mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Perzisztencia és lebomló képesség (klomazon):

felezési idő (talajban):	24 – 84 nap
felezési idő (vízben):	1,5 – 7 nap

Bioakkumuláció (klomazon):

oktanol-víz megoszlási együttható (log K _{ow}):	2,5
biokoncentrációs faktor (BCF):	27 – 40

Ökotoxikológiai információ (klomazon):

LC ₅₀ (szivárványos pisztráng /96 óra):	31 mg/l
EC ₅₀ (vízi bolha - <i>Daphnia sp.</i> /48 óra):	31 mg/l
LD ₅₀ (madarak):	>2510 mg/kg
EC ₅₀ (algák /72 óra):	12,5 mg/l

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

EWC kód: 02 01 08 Veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

A készítményt közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos. A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen. Égetni csak megfelelő engedéllyel rendelkező égetőműben lehet.

A csomagolóanyag vízzel történő kiöblítés után göngyölegként kezelendő. Az öblítővizet veszélyes ipari hulladékként helyezzük el. Az üres tárolóedények begyűjtését erre szakosodott cég végezze.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA) veszélyes áru.

• Közúti/vasúti szállítás – ADR/RID:

UN-szám: 1993

Az áru helyes szállítási megnevezése: Gyúlékony folyékony anyag m.n.n (ásványolaj)

ADR osztály: 3

Csomagolási csoport: III

• Vízi szállítás – IMO/IMDG:

UN-szám: 1993

Az áru helyes szállítási megnevezése: Gyúlékony folyékony anyag m.n.n (ásványolaj)

Osztály: 3

Csomagolási csoport: III

• Légi szállítás – ICAO/IATA:

UN-szám: 1993

Az áru helyes szállítási megnevezése: Gyúlékony folyékony anyag m.n.n (ásványolaj)

Osztály: 3

Csomagolási csoport: III

15. Szabályozási információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

**EK-veszélyjel: Xn Ártalmas
N Környezeti veszély**

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10 Kis mértékben tűzveszélyes

R 20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas

R 36/37 Szemizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

R 66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó – Tilos a dohányzás

S 23 A keletkező permetet nem szabad belélegezni

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni

S 62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

Egyéb, a címkén feltüntetendő mondatok:

Szenzibilizáló készítmény. A szenzibilizáló anyag nem azonosított.

Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében kövesse a használati utasításban leírtakat.

A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket. A permetezéshez használt berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa a felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az alább felsorolt jogszabályok segítenek eligazodni a veszélyes anyagok és készítmények felhasználásából eredő, a felhasználóra háruló kötelezettségek betartásában. A listát nem lehet teljesnek tekinteni. Ez azonban nem menti fel a felhasználót, a készítmény használatára és tárolására vonatkozó egyéb jogszabályok ismerete alól.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

- R 10 Kis mértékben tűzveszélyes
- R 20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas
- R 36/38 Szemizgató hatású, izgatja a légutakat
- R 37 Izgatja a légutakat
- R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
- R 52 Ártalmas a vízi szervezetekre
- R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
- R 66 Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja
- R 67 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

Jelen biztonsági adatlap a 2005. február 7-én a forgalmazó által kiadott magyar nyelvű biztonsági adatlap alapján készült.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

- Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.
- Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.
- Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.
- Egyéb: a 89/2004. (V.15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról

Készült: 2010. február 17.